

Naročninaznaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.**Posamezna šte. 1 Din**UREDNIŠTVO: telefon številka 21
UPRAVA: telefon številka 54

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko**Cena oglasov**Na oglasni strani: cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglašom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglaš 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.**Rokopisi se ne vračajo****II. LETO****Murska Sobota, 30. aprila 1933.****ŠTEV. 18**

Dolar.

Mnogi naši rojaki bivajo v Združenih državah Ameriških ter je njihovo premoženjsko stanje odvisno od dolarja. Mnogi naši ljudje dobivajo od svojih sorodnikov iz Amerike dolarje kot podporo. A tudi marsikateri „Amerikanec“ se je vrnil domov in prinesel s seboj dolarje.

Spričo zadnjih dogodkov Vas bo gotovo zanimalo, kaj bo z dolarjem. Ali ga bo doletela nekdanja usoda nemške marke, ko si za en dinar dobil na tisoče nemških mark?

Lani je Anglija dosegla, da je njihov denar — angleški funt — padel za približno 20%. S tem so dosegli, da se je njihovo blago v zunanjem svetu pocenilo za ravno toliko procentov. Četudi je namreč funt padel, se plače delavcem niso zvišale, vsled česar so angleški trgovci mogli svoje blago v inozemstvu ceneje prodajati kot prej. Zato je njihova trgovina rastla, to pa predvsem na škodo Amerike, katere dolar ni padel in so torej cene ostale iste kot prej.

To je Amerikance bolelo. Dolgo so že premišljevali, da-li naj bi oni storili enako kot Angleži. Končno so se le odločili in zadnje dneve smo videli, da je dolar nenadoma začel padati in sicer se je dosedaj znižal za približno 10 do 15%.

Mnogi naši ljudje, ki imajo sorodnike v Ameriki, se s skrbjo sprašujejo, da-li bo dolar še nadalje padel. Ta bojazen je tembolj razumljiva, ker je predsednik Združenih držav ameriških od svoje skupščine zaprosil za dovoljenje, da sme dolar znižati do polovice dosedanje vrednosti.

Mnenja smo, da g. predsednik tega pooblastila v celem obsegu ne bo izrabil.

Amerikanci imajo namreč v svojih bankah tako velike zlate zaloge, da morejo popolnoma poljubno določati, za koliko sme dolar pasti. Ako bi hoteli, bi prav lahko vsak padec dolarja preprečili, ker bi njihove banke vsled obilice zlata vsak naval vzdržale. Kakor pa rečeno, padec dolarja niso povzročile male zaloge zlata, ampak prevelike zaloge industrijskih izdelkov, katere bi Amerikanci radi v inozemstvo pro-

dali in nato svojim milijonom brezposelnih zopet dali dela.

Po našem mnenju bo dolar izgubil na svoji vrednosti kakih 15% do 20%, potem ga pa bodo banke stabilizirale, t. j. držale na stalni višini. To sklepamo iz tega, ker je angleški funt lani za približno toliko padel. S tem znižanjem vrednosti dolarja bi ameriška industrija zopet dosegla konkurenčno zmožnost z angleško. Drugega pa Amerikanci sedaj doseči ne morejo.

Ako bi Amerikanci pustili, da bi dolar še nižje padel, bi občutno zadeli vse one, ki so v zaupanju na dolar od svojega zaslužka delali prihranke. S tem bi si novi državni predsednik, ki je bil od ljudstva s takim navdušenjem pozdravljen, od sebe odvrgel milijone najbolj solidnih volilcev. Kaj takega pa nova vlada — Ameriki ne bo hotela. Vsled tega je upravičeno mnenje, da dolar dalje ne bo padal, in da bodo Amerikanci vse storili, da preveliki padec dolarja preprečijo.

POLITIČNI PREGLED

Jugoslavija. Kralj je sankcioniral občinski zakon in je že publiciran v Službenih novinah. — Minister-ski predsednik Dr. Milan Srksić je izjavil na niškem zboru, da bodo občinske volitve izvedene v nekaterih banovinah.

Romunija. Romunski zunanji minister Titulescu se je vračal preko Jugoslavije iz Londona in Pariza, kjer je kot zastopnik Male antante zastopal njeno stališče pri revizionističnih poskusih. Izjavil je, da je revizionistična ideja, kakor so se jo zamislile nekatere države popolnoma propala, da smo lahko popolnoma mirni, ker so naši interesi povsem zaščiteni.

Poljska. Zadnje dneve preteklega tedna so prileteli poljski letalci v Beograd in Zagreb vabit naše letalce na letalsko tekmo, ki se bo vršila 24. in 25. maja v Varšavi. Pri tej priliki se je ponovno naglašalo prijateljstvo Male antante s Poljsko v obrambo skupnih interesov. Letalci so se 23. aprila vračali v Poljsko. V Prekmurju se jih je dobro videlo na povratku.

Madjarska. Razen vedno hujše gospodarske krize ni tu nič novega, kar bi bilo omembe vrednega.

Japonska. Japonci prodirajo po dobro zasnovanem načrtu vedno bolj proti glavnima mestoma Kitajske, Tiensina in Pekinga. Opaža se, da kitajsko prebivalstvo prav rado sprejema japonske osvajalce, ker upa na zboljšanje političnih, gospodarskih in socialnih razmer. Ako bo šlo tako naprej, se utegnejo enkrat Japonci in Kitajci zjediniti proti beli rasi. Takrat pa bo grozilo Evropi resna rumena nevarnost.

Rusija. Sodišče v Moskvi je obsodilo izmed peterih radi sabotaže obtoženih angleških inženirjev 3 na izgon iz Rusije in so se ti že vrnili v London, 2 pa na par letno kazen.

Sodba je neobičajno mila, vendar so Angleži kot represalijo prepovedali uvoz ruskega blaga v Angleško, nekako do 80%. Rusi so pa v odgovor prepovedali uvoz vsega angleškega blaga. Računa se pa, da bo ta spor kmalu poravnal. Nevaren spor je nastal med Rusijo in Japonsko radi Mandžurije, oziroma radi rusko-kitajske železnice.

Avstrija. Krščanski socialisti pod vodstvom Dr. Dollfusa utrjujejo svojo diktaturo. Sedaj so prepovedali politične stavke v javnih podjetjih in v obratih, važni za vsakdanje življenje. S tem so izbili drugi najmočnejši stranki glavno orožje iz rok.

Češkoslovaška. Na vsej njeni dolžini skupnih mej z Nemčije in celo globoko v notranjosti se čuti neprijetna sosesčina sfanatiziranih hitlerjevcev. Tu si dovoljujejo Nemci različne prostaščine napram češkemu organom. Ako bi se Čehi vedli tako, bi jih Nemci imenovali barbarske razgrajaje. Pred nekoliko dnevi so iz Saške poslali balon, da bi fotografirali češko pokrajino. Češkoslovaško letalo ga je prisililo, da se nekje na Moravskem spustil na zemljo. Češki listi so polni člankov s pozivi, da je treba okrepiti stike z Malo antanto in s Poljsko ter se obrniti od zapada, odkoder preti Slovanom stalna nevarnost.

Amerika. Nepričakovano je Amerika opustila zlato podlago svojemu dolarju s tem, da je prepovedala uvoz zlata. Med tem sta prišla tjakaj kot najvažnejša evropska politika MacDonald in Herriot, da se bosta dogovorila z zastopniki ostalih držav, ki so povabljeni, o problemih gospodarske krize in pripravili teren in predloge za svetovno gospodarsko konferenco, ki se ima vršiti v kratkem v Londonu. Od teh predrazgovorov v

Ameriki se pričakuje mnogo uspeha. Amerika predvsem sili na znižanje vrednosti denarja, ker pričakuje od tega zvišanje cen. Največje difference obstoje med Ameriko in Anglijo v vprašanju, na kateri vrednosti naj se stabilizira dolar in funt. Na to konferenco je bila povabljena tudi naša država, ki pa ne odpošlje posebnega delegata, temveč se bodo razgovori vršili diplomatskim potom.

Nemčija. V Nemčiji s vrši čiščenje rase. Največjo preglavico jim dela vprašanje, kdo je čisti Arijec, ki lahko obiskuje srednje in visoke šole in vstopi v državno službo. Osebna svoboda je ukinjena, saj ne moremo drugega trditi, ako je samo v Prusiji zaprtih nad 5000 oseb iz političnih vzrokov.

Izjava.

Podpisani Hanzel Srečko preklicujem vse vesti, katere sem širil o tt. Cvetič in drug v M. Soboti, ker so iste neresnične ter se gosp. Cvetiču zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

HANZEL SREČKOpotnik tt. Šiftar Ludvik
Murska Sobota.

Niški zbor

— udeležba nad 100.000 —
prelom s prošlostjo in pričetek nove politične dobe.

Dne 23. aprila se je vršila v starodavnem Nišu veličasten manifestacijski shod JRKD, katerega se je udeležilo do 130 000 naših članov. Iz moravske in vseh drugih banovin je pripeljalo udeležence 62 posebnih vlakov. Na shodu so govorili skoro vsi naši ministri. Pomembna in neprecenljiva važnost je njihova izjava, kjer so naglasili, da ni več povratka v stare strankarske razprtije, marveč je vodilno geslo jugoslovenske politike narodna sloga, enakost in bratstvo.

Gospod predsednik J. R. K. D., Nikola Uzunović, ki je tudi predsedoval shodu je govoril o veliki politični zajednici JRKD, ki zbira okoli sebe vse pripadnike v politično enoto, ki hočejo sodelovati brez ozira na vero, plemena in kraje, brez strankarske pripadnosti na korist naroda in države pri ozdravitvi našega nacionalnega in socialnega napredka.

Iz manifestacijske skupščine se je odposlal brzojav Nj. Vel. kralju Aleksandru, ki je prvi pri delu za blaginje in srečo svojega naroda.

Jubilej dobrodelnosti

Preteklo soboto in nedeljo je praznovala tuk. podružnica Kola Jugoslovenskih sester desetletnico svojega obstoja in obenem tudi desetletnico svojega uspešnega delovanja.

V soboto, dne 22. aprila 1933 zvečer se je v Sokolskem domu vršil koncert, ki je v vsakem oziru popolnoma uspel. Dvorana je bila do zadnjega kotička napolnjena. Murska Sobotica je v tem pokazala, da ve ceniti veliko delo, katero je podružnica na polju dobrodelnosti tekom enega decenija izvršila. Občinstvo je pa bilo za svoj poset in naklonjenost tudi bogato nagrajeno, kajti program celega večera je nudil toliko umetniškega vžitka, da si povsod čul hvalo in priznanje. Pri tej priliki moramo predvsem opozoriti na koncertne točke, ki sta jih izvajala tenorist Narodnega gledališča v Ljubljani g. St. Marčec in njegova soproga gospa M. Olup — Marčecova. Njunjo precizno in fino prednašanje posameznih pesmi, visoka pevška kultura in izredni glasovni material so ogreli številno publiko, ki je pobožno sledilo posameznim točkam, pevce nagajala z burnim aplavzom in na koncu ni hotelo verjeti, da je program izčrpan.

Diskretno in z občutkom sta na klavirju spremljala pevske točke naša znana pijanista gđc. A. Kovačeva in prof. Justin, kar naj mi bo dovoljeno tu posebej poudariti.

Vojaška godba iz Varaždina je oskrbela glasbeni del koncerinih točk lepo in živahno, za kar je žela splošno priznanje.

Sijaj večera je bil znatno povečan s prihodom gospej in gospodičen iz Ljubljane, ki so pod vodstvom dvorne dame gospe Franje Tavčarjeve posetile prireditve in našim vrlim damam dale poguma in pobudo za nadaljnjo, še uspešnejše delovanje v prid siromašnih slojev Murske Sobotice.

V nedeljo dopoldne se je vršilo slavnostno zborovanje podružnice, kjer je dvorna dama gospa Franja Tavčarjeva pozdravila sestre iz Murske Sobotice in jim želela mnogo uspeha v bodočnosti. Pozdrave so izrekli tudi župan Murske Sobotice in zastopniki raznih organizacij.

Nato se je izvolila nova uprava, kateri zopet načeljuje dosedanja predsednica gospa Vrančičeva.

S to prireditvijo je podružnica pokazala, kaj zmore složno in idealno delo. Organizacija je bila vzorna, kar dokazuje, s kako ljubeznijo in vestnostjo so se naše gospe in gospodične lotile svoje naloge, da so dovršile tako veliko delo.

Gasilska župa v Martjancih

je imela dne 9. aprila svojo VIII. letno skupščino.

Iz poročila g. Vezér Géze kot župnega načelnika posnemo sledeče: dobro izvežbano gasilstvo je v minulemu letu nastopilo pri 9 požarih, katere je povzročila večinoma hudobna roka. Razen v enem primeru se je posrečilo povsod omejiti goreče objekte. Sklep lanskega občnega zbora, da se razdeli župni okoliš v dele, je mnogo pripomogel k hitri pomoči. Razen teh nastopov je imela župa tudi 2 žalna in sicer skupna udeležba pri pogrebu župnika Horvata ter župnega tajnika tovariša Škalič Vladimira.

Za lansko leto določena podpora od kr. banske uprave je bila izplačana še-le letos v januarju. Podpora sta dobili tudi društvi Moravci in Mlajtinci. Vsi društveni načelniki naj pošiljajo prošnje za podpore ka-

kor tudi dopise skozi župno predsedstvo. Za redne in izredne podpore iz 20% gasilskega sklada se morajo predložiti tudi popisnice.

Župa je štela koncem leta 21 prost. gasilnih društev s 523 rednimi, 113 podpornimi in dvema častnima članoma. Inventar je znašal: 1 berglovko, 8 dvokolnih, 17 četverokolnih, 1 dvokolno in 1 malo motorno brizgalno, opremljeno s 1755 m iztočnim in 157 šeselnih cevi.

Društveni člani imajo 508 paradnih oblek, 128 čelad, 243 pasov in ca 100 kom. sekiric.

Dohodkov je bilo 1978,75 Din, izdatkov pa 1695,75 Din.

Kot delegata za zvezno skupščino sta bila izvoljena tovariša Kúhar Štefan in Celec Štefan.

O delnih okrožnih vajah bo prišla tudi Murska Krajina obvestila.

Eden v grob drugi v ječo

Pred mariborskim sodiščem se je zagovarjal 20 letni posestnikov sin Feliks Koser iz Doliča, ki je zabodel 18. novembra preteklega leta pri vasovanju pod oknom nekega dekleta, tik ob madžarsko jugoslovenski meji, svojega tekmeca Jožefa Horvata. Omenjenega večera je odšel pokojni Horvat v družbi dveh svojih prijateljev vasovat k svoji izvoljenki. Pod oknom dekleta pa je našel Koserja, ki je držal v desnici dolg kuhinjski nož in pa nekega njegovega tovariša, obojenega s kolom. Dočim je Koserjev tovariš ob prihodu nove družbe pobegnil, se je Koser zakadil proti Horvatu in ga brez nadaljnega zabodel v trebuh tako, da so mu izstopila čreva. Koser je priznal, da je zabodel svojega tekmeca, zagovarjal pa se je s silobranom, češ, da je Horvat v družbi svojih dveh tovarišev navalil nanj in ga hotel pobiti. Koser je bil obsojen na 5 let robije, skrbeti bo pa moral tudi za 3 nezakonske otroke, ki jih je imel pokojni Horvat.

Spremembe v občinskih upravah

Lukačevci. Kralj. banska uprava Dravske banovine v Ljubljani je glasom odloka št. II. 8237/2 od 11. 4. 1933 razrešila dolžnosti župana g. Kočar Janeza in imenovala za občino Lukačevci g. Horvat Franca za župana.

Pečarovci. Prav tako je omenjena uprava z odlokom od 11. 4. t. l. II. No. 9741/1 razrešila mesto v občinskem odboru v Pečarovcih Kranjec Aleksandra ter postavila za člana občinske uprave Zelko Štefana, gostilničarja in posestnika v Pečarovcih.

Zenkovec. Kralj. banska uprava je z odlokom No. 9744/1 od 11. 3. 1933 razrešila v občini Zenkovci Drvarič Mihaela mesto obč. odbornika in podžupana ter Vlač Ivana mesto obč. odbornika. Namesto teh je postavila za odbornika in podžupana Drvarič Aleksandra iz Zenkovec št. 22, za obč. odbornika pa Hodošek Franca, Zenkovci h. št. 12. Na mesto umrlega obč. svetovalca Hodošek Ivana je imenovala banska uprava za odbornika in svetovalca Vučak Štefana iz Zenkovec 82.

Murska Sobotica

— „Soča“. Minulo nedeljo je imelo društvo „Soča“ v mali dvorani sokolskega doma v Murski Soboti občni zbor. Kljub temu, da so še trajale velikonočne počitnice in so se člani vračali na službena mesta, je bila udeležba še precej dobra. Društvo je pomagalo emigrantom v hudi zimi z gmotnimi sredstvi. Isto nalogo si je nadelo tudi v tekočem letu. Dosedanji predsednik g. Pertot Kristan, je bil izvoljen tudi za novo poslovno dobo z vzkliki. Ostali odbor je neispremenjen.

— Učiteljski tečaj za moderna ročna dela v usnju, lesu, kovini in steklu bo vodila g. Žejn Berta, učiteljica iz Pečarovec, v nedeljo dne 7 in 14. maja na šoli v Murski Soboti. Ako ima kdo veselje za to umetnost, se lahko pridruži tudi izven učiteljskih vrst.

— Smrt. Našemu priljubljenemu sodniku g. Komotar Metodu je umrl oče in sicer 22. t. m. Po dolgoletni in mučni bolezni je zatisnil v petek oči. Vrhnika je zgubila enega svojih najstarejših in najbolj uglednih občanov. Kot notar je služboval v raznih krajih naše ožje domovine, skoro pol stoletja pa na Vrhniki, kjer se je tudi udeleževal v vseh panogah javnega življenja. Žalujemo izrekamo prav iskreno sožalje!

— Kakor čujemo, nameravajo starši tukajšnjih dijakov predložiti g. županu posebno spomenico v zadevi otvoritve V. razreda na drž. real. gimn. v Murski Soboti. Od naše strani bomo tak korak toplo priporočali, saj gre v prvi vrsti za kulturni napredek naše metropole. Bojevali smo se za popolno gimnazijo in bomo to akcijo nadaljevali, dokler ne bo rešeno kulturnim potrebam celokupnega prebivalstva.

— Podružnica „Kola jugoslov. sester“ v M. Soboti se pristrčno zahvaljuje cenjenemu občinstvu, da se je v tako velikem številu udeležilo proslave desetletnice. S tem jo je moralno in materijelno podprlo ter pokazalo, da zna ceniti delo kolašic. Posebna zahvala gospe soprogi narodnega poslanca Benka in gospodu županu Kodru ter vsem damam, ki so tako velikodušno pomagali.

— Nesreče. Domjan Štefan, učenec osnovne šole je po neprevidnosti pritekel pred drveči avtomobil. Vozilo ga je podrlo in kolesa so mu zlomila. — Rutar Antonu kovaškemu vajencu iz Murščaka je pri eksploziji neke priprave, kos železa z vso močjo udarilo v zgornjo čeljust. — Opaka Marija služkinja iz Stročje vasi je tako nesrečno padla raz lestev, da si je zlomila roko.

— Koncert Sokolskega društva. Sokolsko društvo v Murski Soboti priredi drugo soboto, dne 6. maja 1933 zvečer koncert. Z različnimi točkami nastopijo pevski zbor, orkester in solisti. Na sporedu je tudi domača glazbena igra: Kovačev študent, ki je povsod dosegla največji uspeh. Občinstvo že sedaj opozarjamo na to prireditev s pozivom, da v obilnem številu poseti koncert in s tem da priznanje marljivim odsekom društva, ki vežbajo večer za večerom, da nam bodo mogli nuditi umetniško dovršeno delo. Pri tej priliki je na mestu, da grajamo malomarnost nekaterih naših ljudi, ki se konsenkventno od-

Neprijeten duh ust

Nočem zamuditi poročati Vam, da odkar uporabljam Vašo zobno pasto „Chlorodont“ nima samo lepih belih zob, temveč sem se rešil tudi neprijetnega duha ust. Vaš Chlorodont bom kar najbolje priporočal. Dr. V. Lj... Zahtevajte zato samo pristno Chlorodont zobno pasto, tuba Din. 8.— in Din. 12.— ter zavržajte vse nadomestek.

tegujejo prireditvam Sokola. S tem postopanjem ubijajo narodnim delavcem voljo do dela in ovirajo, da nacionalni pokret ne napreduje tako, kakor bi bilo želeli.

— Posmrtnica za škofom dr. Karlinom je bila v ponedeljek v tukajšnji rim. kat. cerkvi. Razven oficelnih krogov je bilo le malo občinstva in je cerkev nudila prav žalostno sliko. Vsekakor je to za naše mesto prava sramota ter postavlja tukajšnje razmere v čudno luč. Pokojni ki je bil naš najvišji duhovni pastir in ki se je posebno udeleževal v delu za narodne pravice je s tem zaslužil počastitev in zahvalo za njegovo delo in narodno zvestobo. Seveda je pri nas eno kot drugo šlo mimo ljudi brez razumevanja in človek se nehote vprašuje kje je...?

Dolnja Lendava

— „Triglavska bajka“. Podmladek rdečega križa na meščanski šoli se nam je predstavil na odru z mladinsko igro: „Triglavska bajka“. Igra je sama na sebi lepa in so jo mladi igralci dobro podali. K uspehu igre pa so vsekakor pripomogli lepi kostumi in oprema odra. Prijetno smo bili iznenađeni z novo slikarjo, ki nam jo je preskrbel neumorni slikar našega odra g. Kokolj. Igra je bila dobro obiskana.

— Kompromisarstvo in še kaj. Hudo je pač, če se človek komu zameri. In zamerimo se kaj hitro. Tako nam eni očitajo, da smo premalo nacionalni, drugi pa, da smo prešovinistični. Tisti naši možje, ki v sebi mislijo, da so višek nacionalizma, napadajo domačo mlado prekmursko inteligenco v listu „Pohod“, da sklepajo kompromise. Zapisani so tudi drugi očitki. Tem gospodom, ki predstavljajo le sami sebe, moramo staviti dve vprašanji: 1.) ali se nacionalno delo očituje v gromovniškem besedičenju ali v stvarnem delu; 2.) ali njihovo „delovanje“ morda ni le v škodo narodnemu pokretu? Kakšnih lekcij o nacionalizmu si ne pustimo brati niti od ene niti od druge strani, najmanj pa od tistih, ki o Prekmurju in o našem ljudstvu imajo le grde besede in ga predstavljajo v luči najhujše protidržavnosti. Pri vsenarodnem pokretu bo odpadlo vse, kar ne čuti jugoslovensko, tako tudi prazno šopirenje z nacionalizmom. Dober kompromis je dober, če so podane pozitivne osnove; sicer pa mi ne vemo za noben kompromis, ampak le za pozitivno, stvarno delo.

— II. Vinska razstava združena z vinskimi sejmom v Dolnji Lendavi se bo vršila v nedeljo, dne 7. maja 1933. v dvorani „Krona“. Razstavljena bodo prvovrstna vina predvsem iz lendavskih gorc. Vinarsko društvo v Dolnji

Lendavi vabi vinske trgovce in gostilničarje, da se razstave udeležijo, ker se jim bo nudila prilika za nakup prvovrstnih vin po izredno nizkih cenah. Posebno vina lanskega letnika so odlična. Lendavska vina so lahka pitna in zelo po ceni. Vstopnina za obisk razstave bo za razstavljalce vin brezplačna, za nerazstavljalce pa Din 5.—. Otvoritev razstave bo ob 9. uri dopoldan. Železniške zveze so zelo ugodne. Prijave za razstavo vin se še sprejemajo.

Rogaševci

— **Pasja steklina.** V Gor. Lendavi se je pojavil stekel pes, ki je ugriznil več psov v okolici ter tudi neko moško osebo. Stekel pes je neznano kam izginil. Da se ta nevarna bolezen epidemično ne razširi, se bodo najbrže vsi psi tamkajšnjega kraja ustrelili. Moški je v zdravilni oskrbi g. Dr. Lukmana.

— **Požar.** V noči 14. aprila je okoli 22. ure zažarelo nebo. Gasilski rog je vzdramil že speče vaščane. V Večeslavcih je pri posestniku Mihelič Francu gorelo stanovanjsko in gospodarsko poslopje. Požrtvovalnim pertoškim gasilcem se je posrečilo požar omejiti, tako, da je pogorela le streha imenovanih objektov. Kljub temu pa trpi posestnik na škodi 6000 Din. Povzročena škoda je tem bolj občutna, ker poslopje ni bilo zavarovano proti požaru. Kako je prišlo do ognja, še ni znano. Najbrže je tudi pri tem, kakor pri mnogih takih slučajih, glavna krivda, premalo uvaževanje znanege izreka: „Previdnost je mati modrosti.“

— **Pretep.** Stari običaj je, da priredijo povéčini vse vaške gostilne na velikonočni ponedeljek veselico. Ta dan se mladina po štirideset dnevem postu zopet pošteno zavrti. Omenjeni dan je bila veselica tudi v Večeslavcih v gostilni Recek Jožefa. Mladi bojaželní „petelinčki“ so imeli svoj dan. Dolgo so čakali dneva, kjer se lahko izkažejo in pomejijo svoje moči. Zvečer, ko je začel učinkovati zavžiti alkohol, je prišlo med napeteži radi deklet do pretepa in medsebojnega obračunavanja. V gostilniški sobi je nastala pravcata bitka, streljalo se je kar vprek kakor na bojišču. Goste so rešili iz nevarnega položaja rogaševski orožniki. Odkupili so namreč pretepačem na svojevreden način kurajžo in jim konfiscirali en revolver. Glavnemu pretepaču se je v metežu posrečilo s svojim orožjem pobegniti v temno noč, a so ga že zasledili orožniki. Svinčen pretep k sreči ni zahteval nikakih žrtv. Pobite „butice“ se zdravijo v domači oskrbi. Vročekrvneži prejmejo zaslužen kaznen.

— **Drago prenočišče.** Pregovor pravi: „Jarek je pijančeva postelj“. Resnico teh besedi je občutil neki moški iz Gor. Slaveč, ki je moral radi pijanosti prenočiti v jarku. To pijančevost slabost je izrazil neki „nepriprav“ in mu izmaknil iz listnice 360 Din. Zadevo preiskuje orožništvo.

— **Družinska sreča.** Priljubljene mu banovinskemu zdravniku iz Gor. Lendave Dr. Lukmanu je poklonila Vila „Rojenica“ sinčka Bojana. S srečnimi starši se vsi radujemo in čestitamo!

— **Vabilo.** Prostovoljno podporno in pomožno gasilno društvo Serdica in okolica priredi dne 7. maja 1933 o priliki 25 letnice svojega obstoja blagoslovitev društvene zastave. Slav-

nost se bo vršila po sledečem sporedu: 1.) Ob pol 9. uri zbiranje vseh članov in ostalih društev pri kapeli Rogaševci. 2.) Ob 9. uri odhod z zastavo in godbo k slavnostni službi božji. 3.) Ob 11. uri blagoslovitev zastave. Kumovala bo gospa Buchman Terezija, soproga usnjara iz Kramarovc. Popoldan se vrši od 14. ure naprej prosta zabava v gostilni Mekiš Štefina v Nuskovi, na katero vabimo vse društvene člane ter člane ostalih društev in cenjeno občinstvo. Prosto-voljni prispevki se hvaležno sprejemajo. Odbor.

DOPISI

Šalovci. Krajevni šolski odbor v Šalovcih se javno zahvaljuje gospodu narodnemu poslancu Benko Josipu za uspešno intervencijo v zadevi znižanja proračuna za leto 1933, s katerim se je mnogo pomagalo našim občanom. — Za odbor: Predsednik: Županek.

Veliki Dolenci. Sokolska četa v Vel. Dolencih je priredila na velikonočni ponedeljek igro: „Trije ptički“, „Čarodejna brivnica“ in „Vedeža“. Moralni uspeh je bil zadovoljiv, a ne tako finančni. Čuli se pač težka kriza, ki jo preživlja kmetijsko ljudstvo. Za moralni uspeh se prav toplo zahvaljujemo bratu Števančecu, ki nam je pri maskiranju pomagal.

Že v otroških letih morate misliti na stalno negovanje zob z Chlorodont zobno pasto. Tuba Din 8.—

Organizacija.

Pripravlja se v Murski Soboti veliko manifestacijsko zborovanje JRKD, na katerem bodo govorili gospodje ministri, senatorji in poslanci iz vseh delov države. Opozorjamo že danes vse naše pristaje in somišljenike, da se pripravijo na ta shod, ki mora biti največji in najveličastnejši, kar jih je bilo kdaj v Prekmurju.

Krajevna organizacija JRKD v Murski Soboti je imela dne 18. t. m. v Markišavcih informativni sestanek, katerega se je udeležilo do 30 mladeničev in posestnikov. Predsednik Kraj. organizacije g. Čeh je pojasnil navzočim zakaj se je sklical sestanek. Vsaka občina ima skoro druge gospodarske interese in potrebe. Krajevna organizacija hoče spoznati v podrobnosti vse težave kmetijskega stanu in jih predložiti narodnemu poslancu kot najbolj pereče. Jasno pa je, da mora biti tudi kmet gledé želj usmerjen ter toliko uviden, da upošteva svetovno krizo in vidi v organizaciji predvsem splošne potrebe cele občine, ne pa osebne ugodnosti. Tajnik Gabrijelčič poziva navzoče, da pristopijo v čim večjem številu v organizacijo. Močna organizacija bo največja zaupnica narodnemu poslancu g. Benku in obenem zahvala za veliko požrtvovalnost, ki jo izkazuje srežu ob vsaki priliki. Organiziralo se je ta dan 21 posestnikov.

Gornja Slaveča. Dne 2. apr. je imela tuk. Kraj. organizacija odborovo sejo. Navzoči so bili vsi odbor-niki. Predsednik otvori sejo ter prečita dopis našega agilnega g. poslanc-a Benka, v katerem sporoči tuk. organizaciji, da je za pot od Dol. Slaveč preko Gor. Slaveč do Kuzme nakazana podpora v znesku 6000 Din. Gospodu poslancu se za to podporo izreka najtoplejša zahvala. Iz blagaj-

niškega poročila je razvidno, da so člani tuk. kraj. organizacije storili svojo dolžnost glede članarine. Sklenilo se je, da se naj naročijo od Sreške organizacije članske izkaznice za vse člane.

Informativni sestanek v Rakičanu se je vršil dne 19. aprila. Navzočih je bilo okoli 40 članov. Splošne potrebe tamkajšnje občine so bile osredotočene na agrarna zemljišča ter podporo za upokojece tamkajšnjega veleposestva, ki so danes brez vsakih sredstev. Nujna pomoč tem siromakom je zelo potrebna.

Krajevni organizaciji JRKD v Pertočah sporočamo naj začasno ne pošilja prošenj na sresko organizacijo za sezone delavce v Francijo. Prošnjam, ki ste jih poslali semkaj, bomo poskušali ugoditi, vendar že prej povdarjamo, da je zadeva težavna.

Sklicani sestanek Krajevne organizacije v Murski Soboti na dan 23. aprila t. l., se je moral radi odsotnosti ga. narodnega poslanc-a preložiti. Kdaj se bo vršil članski sestanek, bomo objavili v prihodnji številki „Murske Krajine“.

Na banovinsko skupščino v Niš so odpotovali iz našega sreza sledeči gospodje delegati: Grlec Štefan, vrtnar v Rakičanu, Györek Štefan, podžupan iz Rakičana, Temlin Štefan iz Vaneča, Škerlak Tibor, visokošolec iz Murske Sobot, Meleš Ferdinand, šofer iz Murske Sobot, Tratnik Štefan, šofer iz Murske Sobot, Andrejč Karol iz Kupšinec, Šijanec Franc občinski uslužbenec v Murski Soboti, Brumen Jožko trgovec v Murski Soboti, Lajnšček Franc posestnik v M. Soboti, Pintarič Štefan župan v Martjancih, Titan Janez župan iz Černe-lavcev, Fink Martin poslovodja tt. Bat'a v Murski Soboti in Marič Ludvik, uradnik cestnega odbora v Murski Soboti. Kakor smo prejeli obvestilo, ko to pišemo so se pučitali zelo dobro ter poslali iz prestolice tudi že narodne pozdrave.

ZA MLADINO

Prvi prepir na zemlji.

Ko je ljubi Bog ustvaril zemljo, je poklical vsa živa bitja k sebi in jim dejal:

„Še nikoli nisem bil nobene zvezde tako lepo opremil kakor vašo zemljo. Zato se zdaj lahko mirno poslovim od vas in se preselim na druge zvezde, ki me bolj nujno potrebujejo kakor pa vi. Toda, kamorkoli tudi pojdem, videl vas bom. Tukaj sem zapisal na papir zakone, ki se jih morate držati, dokler se ne vrnem k vam. Napisal sem tudi zakaj sem vam prav te zakone določil in zakaj se morate po njih ravhati.“

Bog je položil pergament na zemljo in odhítel na druge zvezde, kjer so ga željno pričakovali.

Komaj pa je bil Bog izginil že se je razvil med ljudmi, živalmi in rastlinami hud prepír, češ, kdo je najboljše poklican, da prvi dvigne pergament in prečita božje besede.

„Me smo najbolj poklicane“, so govorile rastline, „ker smo najlepše in ker Bog ljubi lepoto. Od jutra do večera se leskečejo naši cvetovi v sončni svetlobi, da razveselimo njegove oči in ne samo one, tudi vi, živali in ljudje, se veselíte naše lepote. Zato smo me najbolj poklicane, da prve prečitamo njegove zakone!“

„Morda ste res najlepše“, so odgovorile živali, „toda zaradi tega

Vse krajevne organizacije opozarjamo, da je že zadnji čas za legitimacije. Naročite jih čim prej in pošljite naročila skupno z denarjem na sresko tajništvo. Širite tudi ob vsaki priliki naš tisk!

Krajevna organizacija v M. Soboti je odposlala ministrskemu predsedniku gu. Uzunovič N. ob priliki banovinske skupščine v Nišu sledeči brzojav: „Želimo mnogo uspeha Vašemu manifestacijskemu zborovanju in Vas kakor zbor najlepše pozdravljamo.“

Seja „Banovinskega odbora“ JRKD v Novem mestu. Dne 30. aprila ob 10. uri bo v Novem mestu 2. seja banovinskega odbora.

SOKOL

Kdor želi nabaviti svečani kroj (članski) naj to takoj javi br. tajniku Sokolskega društva M. Soboti.

Kroj bo stal: a) za člane od 500 650 D, b) za članice 200-350 D. in bo možno tudi plačilo v obrokih.

Debatni večer bo v soboto 29. t. m. ob osmih zvečer v Sokolskem domu. Referat: Sokolsko bratstvo.

Pravilice bo pripovedoval otrokom br. prof. Trobej v nedeljo 30. t. m. ob triletr 11. uri dopoldne v Sokolskem domu.

Iz uredništva

P. Beltinci. Ker nista kluba verificirana je v interesu obeh, da se poročilo ne objavi. — Pozdrave!

Listnica upravníštva

Prosimo cenj. naročnike, da poravnajo zaostalo naročnino.

G. V. Fr. Izakovci. Plačano do 31. 12. 1933. Pozdravi!

Čebelarji! Na prodaj je 16 novih panjev sistem Znidarski in še 3 drugi panji. PUŠENJAK FRANC Čezan-jevci pri Ljutomeru.

še vedno niste najbolj poklicane. Lepota ni znak dostojanstva. Moč je tista lastnost, ki pokaže, kdo več velja. In me smo močne. Vesele smo, kadar vas gledamo, a če bi hoteli, bi vas lahko poteptale v prah in ne bi več ugajale Gospodu. Me pa smo močne in zato smo tudi najbolj poklicane, da prve beremo zakone!“

„Lahko ste lepe in močne“, so rekli ljudje, „toda ne lepota in moč, ampak modrost je znak dostojanstva. I mi smo modri. Kaj hočete ve s tem pergamentom, če ne boste razumele zmisla besed? Zato je edino pravilno, da daste pergament najprej nam brati, zakaj samo mi bomo lahko pravilno razložili in razumeli božje besede.“

Med tem je ljubi Bog gledal na našo zemljo in ko je videl, da se živa bitja začela prepírati, se je razjezil. „Niso vredni, da bi razumeli zmisel mojih zakonov; zato naj ubogajo, ne da bi razumeli zakaj!“ je rekel in zapovedal vetru, da je odnesel zakone visoko v zrak.

Od tistih dob morajo vsa živa bitja živeti po božjih zakonih, ne da bi jih razumeli. Rastline in živali so se kmalu s tem dejstvom sprijaznile, samo ljudje so ostali nezadovoljni. Še dandanašnji skušajo dognati zmisel zakonov in to iskanje resnice imenujemo znanost.

KINO

Lastnik G. DITTRICH

v Murski Soboti

Vsi programi 100% zvočni filmi.

Brigitte Helm — Rudolf Forster

v velet filmu

GROFICA MONTE CHRISTO

Produkcija: Gregor Rabinovitch

Režija: Karl Hartl. Manuskript: Walter Reisch.

Predstave se vršijo:

v NEDELJO,

due 30. aprila popoldne ob 1/4 uri
in zvečer ob 1/2 uri.**Iz delovanja Združbe trgovcev
v Murski Soboti.****Trgovcem v vednost.**

Združba trgovcev v Murski Soboti je prejela potom Sreskega načelstva tu, okrožnico VI. No. 3047/4 izdano od Kr. banske uprave dravske banovine z dne 5. aprila t. l. v kateri poroča, da je ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja izdalo prepoved

barvanje testenin preklicalo.

Za presojo vprašanja barvanja testenin veljajo torej splošna določila zakona o nadzorstvu nad živili ter pravilnika za izvrševanje tega zakona iz katerih se mora izvajati, da je barvanje živil v kolikor ni pri posameznih predmetih izrecno zabranjeno, načeloma dopustno z omejitvijo, da uporabljena barvila niso škodljiva zdravju.

V tem pravcu se bo odslej vršilo nadzorstvo nad proizvodnjo in prometom testenin.

Zapisnik.

(Nadaljevanje.)

Združba je intervenirala tudi pri Ministrstvu za promet radi znižanja telefonskih pristojbin, nadalje pri Ministrstvu za trgovino in industrijo radi ukinitve Monopola na šolske zvezke, ter je tudi v tem pričakovati izboljšanja.

Za omiljenje davčnih bremen je združba naredila vse, kolikor je bilo v moči. Priredila je razna predavanja. Enkrat je tudi poklicala za tako predavanje strokovnjaka dr. Likarja iz Celja. Tu bi bilo želeli, da bi se člani davčne komisije bolj pobrigali, kaj so njihove pravice in dolžnosti, ker smo v mnogih slučajih dognali, da so davčne komisije, mesto, da bi znižale predlog davčne uprave, še celo zvišale ta predlog in so davkoplačevalci še mogli plačati višji davek, nego je to predvidevala davčna uprava sama. Predvsem pa moram omeniti, da je velikanska naša upora in podpora v prvi vrsti zbornica za TOI v Ljubljani, kateri moramo priznati najboljši urad v državi. Pa tudi Zveza trgovskih združenj za dravsko banovino nam je vedno stala v pomoč. Združba ima tudi lastno trgovsko nadaljevalno šolo.

V mesecu decembru 1932 se je pa otvoril trgovski tečaj, katerega

obiskujejo trgovski nameščenci, pa tudi samostojni trgovci.

V tem je moje poročilo v glavnih obrisi podano in prosim slavno skupščino, da vzame isto na znanje. Bilo je enoglasno sprejeto.

Po poročilu da predsednik besedo g. dr. Ivanu Ples-u, tajniku zbornice za TOI v Ljubljani, ki v uvodu pri naša pozdrave Zbornice ter Zveze trgovskih zbornic. Zlasti omenja skrb, ki jo vodi zbornica za celokupno trgovstvo ter pomanjkljaje, ki jih je treba še popraviti. Zlasti socialno zakonodajo. Z ozirom na to, da so splošni dohodki padli za 40%, a nasprotno so se pa zvišale državne dajatve, ni nikakor tu v skladu razmerje, radi tega je treba najti gotovo pot, kako treba priti temu zlo v okom. Mnogo bolj kakor keda poprej, je treba sedaj se poprijeti organizacijskega dela, vsled tega poziva vse navzoče naj se v bodoče organizacije še v večji meri poprimejo.

Poročilo dr. Pless-a vzamejo vsi navzoči z „Živijo“ klici na znanje.

Na to prevzame besedo g. Benko Josip, narodni poslanec, ki v kratkih besedah obrazloži današnji težki položaj, delo narodnega predstavništva ter brigo za izboljšanje položaja.

Omenja zlasti delovanje, kakor tudi favoriziranje zadrug, ki so oproščene državnih dajatev, v mnogih slučajih pa uživajo tudi ugodnosti železniških tarif, vsled tega je absolutno potrebno, da je organizacija budno na straži, kajti ako odpadejo državi dohodki, ki jih ima danes od reelnega trgovstva, preti tudi državi katastrofa.

Trgovstvo je nekako ogledalo srednjega stanu, ki je bilo in ostane še v naprej isti vodilni faktor.

Zato je dolžnost vsakega, da se posluži vsikdar svoje organizacije, ker se v skupnosti mogo več doseže.

Obljublja nadalje še vsestransko pomoč po njegovi moči tukajšnjemu trgovstvu.

Istotako vzame govor ga. narodnega poslanca z „Živijo“ klici na znanje.

Na to se oglasi k besedi g. Koder Anton notar in župan velike občine Murska Sobota, ki uvodoma pozdravlja vse navzoče, omenja takisto pomen trgovine ter povdarja težki gospodarski položaj v obče, nadalje poroča, da je banovinski svet na letošnjem zasedanju sestavil posebno resolucijo, katera zahteva, da se denar v kolikor je iz Slovenije naložen pri Poštni hranilnici, Priv. agrarni banki

in Hipotekarni banki v južnih krajih, naj se vrne v Slovenijo, da se s tem omogoči redno poslovanje naših bank. Pozdrav in poročilo ga. župana se vzame soglasno z odobravanjem na znanje.

Nadalje se zahvaljuje za pozdrave naslovljene na Združenje gostilničarjev in njenega predsednika, predsednik g. Vezer Geza, ki prosi tudi še za naprej, da združba trgovcev složno dela z gostilničarji, ki so po novem zakonu uvedeni med trgovce.

Predsednik se na to vsem predgovornikom v imenu združbe odnosno navzočih članov prisrčno zahvali za izvajanje in obljube na podporo ter preide na drugo točko dnevnega reda t. j.

tajniško poročilo,

(ki ga prečita gđ. Vohl)

Združba je štela ob začetku leta 1932. 521 članov; med letom je oddalo svoj obrtni list 51 članov; nanovo je pristopilo med letom 30 članov, tako da šteje združba 500 članov. Od teh je po strokah:

trgovcev z mešanim blagom	112
trgovcev z manufakturo	2
trgovcev s sadjem in deželnimi pridelki	52
trgovcev s perutnino in jajci ter divjačino	126
trgovcev z vinom	2
trgovcev s pisarniškimi potrebščinami in šolskimi potrebščinami	5
branjarij	77
trgovcev z živino in svinjami v živem in zaklanem stanju	58
raznih trgovcev	54
kinematografa	2

Pomočnikov je prijavljenih pri Združbi vsega skupaj 47, od te je 27 moških in 20 žensk.

Vajencev vsega skupaj je 32, od tega je 28 moških in 4 žensk.

Oproščenih je bilo v letu 1932 10 vajencev, od tega 8 moških in 2 ženski. Na novo se je sprejelo 4 vajence.

Nakupovalci, ki posedujejo izkaznice za nakupovanje deželnih pridelkov, jajc, perutnine, sadja, živine itd. je bilo prijavljenih 39.

Radi neupravičenega trgovanja in krošnjarstva je bilo prijavljenih 53 slučajev.

Registriranih je bilo 1116 dopisov. Popošti odposlanih 1030 dopisov. Na dom dostavljenih 169 dopisov.

Združba je imela nadalje v letu 1932 4 seje uprave in 4 seje uprave in nadzorstva, 4 sestanke o predavanju davčne osnove za pridobitne in davek na poslovnih promet, 1 poučni sestanek glede luksuznega davka in 2 splošna sestanka.

Tajniško poročilo se vzame brez pripombe na znanje.

(Dalje sledi).

Tržne cene

Biki kg od 3-4-5 Din in to najfinejša roba, telice kg od 3-4-5 Din, teletka kg od 3-4-5 Din, krave kg od 150 2-3. Svinje kg 6-8 Din.

V nadrobni prodaji so cene sledeče: govedina kg. 6-8 Din, svinjetina kg. 10-14 Din, teletina kg. 6-14 Din, moka pšenična ogg. kg. 4- do 4.50 Din, moka II. kg. 3.50-4. Din, moka V. kg. 3.50 Din, moka ržena kg. 3 do 3.50 Din, kava surova kg. 50-90 Din, kava pražena kg. 56-140 Din, riž kg. 7-14 Din, sladkor kristalni kg. 15- Din, v glavah kg. 16- Din, kocke kg. 17- Din, bučno olje 1 lt. 14 Din, olje olivno 1 lt. 16-24 Din, sol Kreška kg. 2.50 Din, sol morska mleta kg. 2.75, sol živinska kg. 1.40 Din, milo navadno kg. 9 Din, milo Zlatorog in Gazela kg. 12 Din, milo terpentinsko kg. 14 Din, petrolej lt. 7 Din. sveče pkt. 9 Din.

Cene deželnim pridelkom v tekočem tednu so sledeče: pšenica 1 q 210. - Din, žito 1 q 125. - Din, koruza debela 1 q 100. - Din, koruza čequatine 1 q 110. - Din, oves 1 q 120. - Din, ajda 1 p 170. - Din, ječmen 1 q 120-130 Din, proso 1 q 110 D, krompir 1 q 40-55 D, seno 1 q 60-70 Din, slama 1 q 40-50 Din.

Umetna gnojila: superfosfat 16% 1 q 105, tomažova žlindra 18-20% 1 q 145. - Din, Nitrofoskal 1 q 148. - Din, kalijeva sol 42% 1 q 182. - D, apneni prah pri odjemu celega vagona 1 q 18. Din.

Cement: Trboveljski 1 q 70. - Din, cement splitski 1 q 70. - Din, apno žgano 1 q 36. - Din.

V knjigarni HAHN v M. Soboti

so v zalogi sledeče knjige: Francoski slovar, Francoščina brez učitelja, Nemščina brez učitelja in Nemško-slovenski slovar.

Nemecz Janez

trgovina železa, strojev in špecerije, prodaja najboljših koles, šivalne in pisalne stroje, radio-aparate ter vsakovrstne poljedelske stroje.

Murska Sobota.

Da v najem v lastni hiši, Cerkvena ulica 15, kjer je bila trgovina Erdösy Barnabáš, stanovanje in lokal, prikladno za trgovino ali pisarno.

NA VELIKO!

Ako hočete poceni in dobro kupiti, potem si oglejte mojo veliko zalogo.
VELIKA IZBIRA. DOBRO BLAGO. NIZKE CENE.

Kolesa, šivalni in pisalni stroji, gramofoni in plošče, radioaparati, fotogr. aparati in material, športne potrebščine in vsakovrstna pneumatika.

Vsi rezervni deli!

ŠTIVAN ERNEST, MURSKA SOBOTA.**NA MALO!**